

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

103. Noui oper. noua Christ. à Longobar. fund.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

103.
Noui oper.
noui Christi.
Longobar.
fund.

Colai Pauli confessione sacra expiandum, vbi ethnicos tredecim Christo lucrificet; & Mandarinos expertus est tam præclare erga se animatos, vt hoc instar promissi habuerit pangenda illic Christianitatis; nec eò reditum distulit vltra annum; quo, itineris duce feruido Christiano, initium fecit Euangelij prædicandi ab eius patria bidui spatio Cinanfano distante, plus centum ethnicos errorem dedocuit aut lauit; in reliquo populo eos exciuit motus qui desituri videbantur in professionem omnium Christianam, nisi Bonziji Deorum Sinenfium ad verbis Præfectum querelas detulissent, quos aiebant à Mago, Peregrino, Seditioso, falsario proferri. Præfectus accusationem pro comprobata re habens ratam, & accusatores pro testibus, decernit Longobardum cum comite, non examinandos, sed puniendos comprehendere; verum eius ætate inhibitus, & quadam veluti aspectus maiestate, frontem solum rugauit, contemptum minatus, nisi tuam hanc attenderem promissam canitiem, plagas hinc ferres quinquaginta, & volentem aliquid dicere foras iussit extrudi; ejus comitem crudeliter cædi, & iugo tanquam carcere adstringi. Longobardus & ipse vrbe pulsus Cinanfum solus venit, & Mandarinorum amicorum intercessione recepto comite Pechinum regreditur. Sed vlciscente iniuriam Deo, Præfectus gradu, & officio motus, successorem accipit Mandarinum æquitate præstantem, æstimatorem Longobardi magnum, qui hac cæca illectus, per niues, & gelu concreta flumina, eandem iterat expeditionem. Cuius ipse successus sanctus senex quàm verè prælagisset, testatur eorum felicitas de qua sic ipsemet ad Viceprouincialem. [Res, inquit, nostræ Sciantunenfes, votorum meorum mensuram æquarunt. Taingan ap-pulsus Præfectum vrbis, amicissimum nobis pro obsequij munere adij; visendi officium is statim rependit, hinc quicquid in vrbe Mandarinorum est me domi visere, ego illorum comitates, dies totos viginti excipere, & Saluatoris effigiem iis ostendere, qui mihi aditus ad diuina, & salutem animæ, apud eos erat, valuitque ad triginta ex ipsis baptismo tingendos. Vulgata erga me Mandarinatus vniuersi honorifica beneuolentia, conuenire ad me ex vicinia ethnici complures, & quotquot erant Christiani, certioresque facti vexationem præteritam ex ignoracione legis Christianæ ab ex præfecto attentatam, magnis animis illi ad eam ambiendam, ad retinendam isti sese accingero. Ego stabilito mihi in vrbe domicilio exiui in propinquos pagos tanta eorum lætitia, quantum ab ipsis expectatus, & trecentos in iis, quæ Dei est gratia, ethnicos baptizauit, sonabatque circum tam longè, ac lætè fama nobili, lex magni Occidentis (sic eam nominant) vt à milliari septuagesimo ad audiendum concurrerent, & me quisque in suum oppidum traheret, sed Decembris & Ianuarij spatio à R. V. conscriptus, satisfacere illis non potui nisi spe facta mei reuifendi ad quintam, aut septimam lunam. Recreauit autem illos præcipuè domus in eorum Metropoli figendæ promissio, vnde nostros ad manum toto anno essent

essent habituri, hoc futurum ut sperem Mandarinorum promissis confido à quibus illic sub medium annum expectabar] hæcenus ille; magnopere rogans operarios strenuos in procinctu haberi & reliqua ad ponendam illic stationem necessaria, ex qua Prouinciæ integræ penderet salus. Nusquam tamen is esse poterat quam Pechini utilior ubi Adamo Scial, & Iacobo Rhò in Sinense Calendarium intentis, solus ipse pondus sustinebat nobilissimæ illius Christianitatis ad quam sexcentæ hoc anno animæ accessere, sed euentu nonnullæ tam admirabili quàm certo extra omnes vires, attemque credebatur. Fuit hæc præclara feminarum octodecim, quæ primas in palatio tenebant ad Christum conuersio. Fiet rei gestæ præstantia clarior, si præmiserò Sinarum Regem nullius vti nisi Eunuchorum famulatu, & multò magis feminarum. Triplex harum est ordo prout ad maiora ab Rege adhibentur. Primæ duodecim Ciameicæ dicuntur hoc est, sapienter loquentes, eæ linguæ Sinensis, & scripturæ concinnitatem omnem callent, & sublimitatem; ministerij vices pro Regis cubiculo obseruant; libellos ad Regem supplices à primis palatij Eunuchis, qui Colais extra palatium respondent, acceptos legunt, Regi offerunt, & exponunt; rescriptos à Rege, Eunuchis reportant; Eunuchi ad Colaos remittunt. Secundum ordinem faciunt Tataianæ numero quadraginta penes quas omnia quæ ipsummet ad Regem attinent, vestes, libri, atramentum, penicillus ad scribendum, denique omnia, nec re vititur vlla Rex nisi earum manibus porrecta. Tertio gradu sunt Siaoræ; quæ Regi mensam ponunt, instruunt, ministrant, adstant utrimque discumbenti, nitorem cubiculi curant & supellectilem. Hoc triplici ordine principum feminarum, nihil infra Reginas augustius; habent & ipsæ singulæ suas Eunuchorum familias, & honorarias puellas; habent, & alias Reginæ multo plures suis obstrictas obsequiis, sed inferiores gradu iis quæ Regi deseruiunt. Iam quod septa interioris palatij, æterno adamante feminis illis clausa, lux veri Dei, penetrarit, consilium fuit diuinæ bonitatis, quæ Christiani Eunuchi non magni nominis, virtutem eximiam nobilitauit tam pulchro facinore. Appellabatur Van Iosephus, triennis Neophytus, sed veterum nemini secundus. Domui præerat nobilis femina secundarum Reginarum cuiusdam honorariam operam nauantis: hanc post expagnatos feliciter, traductòsque ad Christum propinquos suos, aggressus est. Ac primum de illa cum Deo ardentem; de Deo postea cum illa, de vita post mortem, de æternitate, & sanctimonia legis Christianæ agere, audiri ab ea cupiè, probèque percipi, eò tandem processu ut vellet esse Christiana; ille dominæ suæ salute gestiens ad Patres accurrit à quibus edoctus quæ ritè fieri oporteret, ampliùs eruditam lustrauit sacro baptisate, & Catharinam nominauit. Duobus his accessit tertius Lien Marcus Eunuchus, quos tanto afflatu diuini spiritus, ad difficillimam illarum feminarum conuersionem inflammavit, ut paucis nihilominus mensibus, præter illas quæ adhuc pendebant

104
Mira femin.
conuersio in
palat. per
Eunuchos.